

הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

שהה עשר שנים ולא ילדה

הספרות היפה לוחמת היא לפעמים בתורה ובדיעות האמיתיות של האמונה הטהורה וביותר שהיא מסירה את לב רבים מצעירים מהוקרת ערך ההליכה בדרכי התורה ומשפטיה. ע"י מה שמציגה לפעמים מחזה פרטי שע"פ הליכות התורה היה מחייב להביא אסון על אנשים ידועים אמת הדבר שחזיון פרטי אינו כלל מופת חי על סתירת הנהגה כללית יכול להיות שהמשפט שיש לו ערך גדול בחיי הכלל יגרום לפעמים איזה רושם רע בחיי הפרט שזאת היא חובת הצדק שיהיה הפרט נדחה בשביל הכלל אי אפשר לשנות את המשפטים ותוכנם בשביל מצבו של כל אחד מבני אדם. ע"כ דברים כאלה אינם טענות של בגרת כ"א עלילות דברים שיוכלו לתפש בלבם את קצרי הראות.

משל חזיון אחד של מר פרישמאן בשם "מצוה" מצייר את (הא)סון והסדר ההרוס הבא למשפחה אחת בשביל דין (גי)רושין שבא רק לרגלי הדין של שהה עשר שנים ולא ילדה (עו)נה גדולה אבל מה נעשה והתורה שהיא המשפט של הצדק (המו)חלט היא גבוהה יותר מהשקפות יפות של חיי שעה התורה (מב)ניאה את החיים לתעודה גדולה אע"פ שבפרטו של אדם כבר נמנו וגמרו שנח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא (אבל) ודאי אין המשפט הזה צודק כ"א בפרט ובהוה (אבל) העתיד של האדם שמתקדם והולך ודאי יצאו לנו למין האנושי בכללו חיים טובים ומאושרים שהתורה השמידה על הצדק המוחלט תחייב את כל אדם שלא למנע את הטוב אשר לאל ידו לעשות ולהרבות חיים בעולם כי מריבוי הפועלים תתקדם הפעולה ומריבוי העמלים יבנה ויתכונן ישובו של עולם ע"כ חייב כל אדם להקריב את היופי והנעים של הרגש שלו היחיד על מזבח הכללי העתיד שהוא ודאי מרובה יותר ממנו ומי יודע מה הוא הכח הצפון באדם שיצליחו ויתגלה בזרעו וזרעו אחריו ומי יוכל לשער את הטוב שיוכלו הנולדים הם או דורותיהם אחריהם להביא אל החברה האנושית רק צדק אנושי קצר ערך שאינו יכול להשקיף כ"א את חוגו הקצר הוא יוכל להחליט שכשר הדבר שישקוט האדם להרגיע רק את רגשי היחיד במקום שאינו יודע את (אותה) הטובה שהוא מאבד בשב ווא"ת שלו.

זאת היא התשובה האמתית והברורה שצריכה (לענות) את התביעה האסתתית אמנם בבחינה יותר (???) הננו יכולים להפוך את החזיון לאידך גיסא (ונרא)ה) מצוה לא רק בעתיד הרחוק כ"א גם (???) הננו המצוה לבדם. הדבר ידוע שפעמים רבות יש שזוג אחד לא יוליד רק ביחשם זה לזו וכשכל (אחד) מוצא לו זוג אחר הוא מוליד והנה נציע לפנינו (|) מתאת משפחה אחת שהגבירה את הרגש הטבעי (על) הצדק

הנצחי ונשארו ערירים עד יום האחרון מה אמולל) מצב הזקנים החלושים לעת זקנתם באין תומך ומחזיק בידיהם. באין מנחם לענים ומרי שיחם ולעומת זה הזוג שהתנהג כהלכה כל אחד מהם הוליד בנים ובני בנים ויהי למשפחה רבה וממנה יצאו חכמים וסופרים נדיבים ורוזנים ומה נהדר הוא המחזה כשהנכדים מתחתנים יחד של אותו הזוג ועל החתונה מתראים פנים ג"כ הזקן עם הזקנה שמפני המוסר לא ירבו דברים אבל נפשם תגל עליהם על הפרישה שהיתה טובה נצחית לשניהם והזוג האמלל הזקנים הגלמודים יושבים ג"כ בתוך ההמון החוגג ועיניהם כלות לראות איך מחנה גדול של בנים ובני בנים חתנים וכלות לבושים מכלול עוטרם את שתי המשפחות הללו ואת מעדנות האהבה של הצמד החדש שמקשרות את הנפשות שנפרדו (ב)אהבה ותם דרך אם לא חזיון כזה יביע לנו שאמנם (ש)זכר מצוה מצוה.